

dens nuværende Trin. Indstillingen oplyser, at den stedse tiltagende Trafik har gjort det uanselig i paakommende Tilfælde at undlade at benytte nogle Anlægspladser i Havnen, hvor Søgangen ved nordøstlig Vind er følelig, og at denne Ulempe har foranlediget Havnecommissionen til deels at conferere med den tidligere Canal- og Havneinspecteur og forstjellige Skibsførere om Sagen, deels at drøfte denne i offentlige Møder af de herværende Skibsførere, hvorved der er opnaaet Enighed om et af Agent Herskind fremsat Forslag, der gaaer ud paa foreløbig i 1870 og 1871 at forlænge den søndre Mole 150 Alen i Retningen Nordost til Nord. Denne Plan, som tilsigter at fjerne den nævnte Ulempe paa en saadan Maade, at Arbeidet tillige bliver det første Skridt henimod en Udvidelse af Havnen ved Tilbygning af en Forhavn, vil efter et af Agent Herskind forfattet Overslag kunne udføres for 28,800 Rd., naar den nye Mole bygges paa samme Maade som de ældre (af sænke Søsten); efter tvende af Civilingenieur Obel forfattede Overslag vil Molen opført af Beton koste 33,000 Rd., naar man vil give den samme Bredde som de nuværende, eller 38,300 Rd., naar den skal være bred nok til at kunne benyttes til Anlægs- og Løseplads. Havnecommissionen havde ikke foretrukket nogen af Planerne, men begjærede Sagen forelagt Ministeriets tekniske Consulent for, efter at have modtaget en Udtalelse fra ham, at kunne gjøre nærmere Indstilling.

^{177/1868.} Man besluttede at foranstalte et nyt Medlem af Communalbestyrelsen valgt i afvøde Bogbinder Hansens Sted. (See Mødet 10. December 1868.)

Moedet 26. November.

^{80/1867.} Kort efter at Vandværkscomitteen i Gehold til Communalbestyrelsens Beslutning i Mødet 21. November 1867 havde opgivet Forsøgene paa at tilveiebringe Vand til Byens Forsyning ved artesiske Boringer og overdraget Civilingenieur Obel at gjøre Forslag til en Vandforsyning fra Møllebækkene i Marselisborg Skov, modtog den fra Mølleieier Weiss et Tilbud om at afstaae Warhuus Mølle med Tiliggende til Communen, som derefter kunde sænke Flodemaaliet i Faveur af Lodseierne, udstykke Eiendommen og anlægge et Vandværk drevet ved Turbiner og Pumper. Uagtet Comitteen tvivlede om, at Communalbestyrelsen vilde gaae ind paa en saa omfattende Plan, forlangte den Betænkning over Sagen fra Civilingenieur Obel, som ansaae det for gjørligt at anlægge et Vandværk paa den af Hr. Weiss antydede Maade. I Forening med Betænkningen over Mølleprojectet indsendte Hr. Obel sit eget Project til en Høitryksvandforsyning fra Marselisborg Møllebække, og medens Comitteen med Vandinspecteur Poulsens Bistand gjennemgik de to Planer, der

saaledes forelaae, modtog den et nyt Tilbud fra Hr. Weis, som nu var villig til at frasalbe sit Forlangende om, at Communen skulde overtage hele hans Eiendom, og tilbød at afstaae det fornødne Vand til Vandværket samt den Vandkraft, som blev tilbage, efterat Flodemaalet i Faveur af Lodseierne var sænket $1\frac{1}{2}$ Fod, og som formeentlig vilde være tilstrækkelig til at drive de fornødne Turbiner og Pumper. For at faae Visshed om Vandmassens Tilstrækkelighed hertil overdroges det Hr. Obel at anstille de nødvendige Undersøgelser, og samtidig med at disse foretoges, blev Vandmængden i Marselisborgs Bække gjentagne Gange maalt. I September 1868 indleverede Hr. Obel en udførlig sammenlignende Betænkning over de hidtil fremkomne Vandværksprojecter, hvorefter Marselisborgprojectet maatte foretrækkes, og efter endnu engang at have confereret med Vandinspektør Poulsen om Sagen og fra ham at have erholdt en Udtalelse i samme Retning, fandt Committeeen ikke længer Betænelighed ved at slutte sig til dette Project, og den søgte nu at bringe de Forhandlinger til Afslutning, som allerede tidligere vare indledeede deels med Cieren af Marselisborg om Afstaaelsen af Vandløbene og de fornødne Arealer til Filtre og til et Reservoir, hvilket Committeeen ansaae det for rigtigst at anlægge ved Skandsbakken, deels med Brugerne af Stampemøllebækken om Afstaaelsen af deres Brugsret. Det Første opnaaedes fuldkommen, og vel var det Tilbud Committeeen fik fra de nævnte Brugere ikke antageligt; men da Forpagtningen snart var udløben og Vandet i Bækken foreløbig ikke behøvedes til Byens Forsyning, var der ikke heri nogen Hindring for Sagens Fremme.

Efter at have givet en Fremstilling af de Skridt, der hidtil ere foretagne i Vandværksagen, gaaer Committeeen i den Indstilling, der i Mødet forelagdes Communalbestyrelsen, over til at udvikle, hvilke Fordele et Vandværk vil medføre, og fremhæver bl. A., at de Communen tilhørende Grunde mellem Byens og Jernbanens Terrain ville stige i Værdi. Med Hensyn til Vandets Godhed henvises til Analyser, der til forskjellige Tider ere foretagne saavel af Vandet i Mølleaaen som af det i Marselisborgbækkene, og ved hvilke Vandet begge Steder er funden meget godt. Hvad Spørgsmaal om Vandets Tilstrækkelighed angaaer, er Besvarelsen let, naar Vandværket baseres paa Mølleaaen, hvis Vandmasse er overordentlig stor; Marselisborgbækkenes Vandføring, som i den forløbne tørre Sommer i Reglen har været over 18,000 Tønder i Døgnet og aldrig under 16,000 Tønder, vil, selv naar Forbruget, der i Kjøbenhavn gjennemsnitlig er $\frac{1}{2}$ Tønde Vand i Døgnet for hver Indbygger, ansættes til $\frac{2}{3}$ Tønde i Døgnet for hver, være tilstrækkelig, indtil Indbyggerantallet er voget til 24,000, og skulde det stige hyderligere, vilde man efter Ingenieurernes Erklæring kunne

supplere Vandforsyningen enten ved at anvende den Bæk, der danner Skjellet mellem Marselisborg og Møesgaard eller ved at anlægge Opsamlingsreservoarer i Møllebækkenes snevre Dale eller ved at anlægge et Hjælpedampumpewærk paa Byens Grund ved Mølleaaen. Medens Bestaffenheden af Vandet i Mølleaaen og i Skovbækkene paa det Nærmeste er den samme, og alle Vandværkerne ville kunne levere tilstrækkeligt Vand og anlægges for omtrent samme Sum, nemlig det af English og Hansen først projecterede Vandværk (Damptryksprojectet) for 146,200 Rd., Mølleprojectet for 158,700 Rd., Marselisborgprojectet for 150,000 Rd. eller, naar et Forslag af Vandinspecteur Poulsen om at forsøge Rørenes Dimensioner tages til Følge, henholdsvis 150,200, 162,700 og 160,000 Rd., ere Drifts- og Forrentningsomkostningerne forstjellige og afgjort i Faveur af Marselisborgprojectet, idet de ere beregnede til henholdsvis 12,650, 11,316 og 10,371 Rd. for de 3 Projecter. Comiteen tilraade:

at anlægge et Vandværk for Byens Regning,

at modtage Godseier Ingerslevs Tilbud om Afstaaelsen af Møllebækkene, men foreløbig ikke at søge at erhverve Brugsret til Vandet i Stampemøllebækken,

at søge Anlægscapitalen tilveiebragt ved at optage et Laan paa ca. 160,000 Rd.

at føre Huusledningerne til Husenes Forside, men lade Huuseierne bære Udgiften ved Ledningerne i Husene, og

at tilveiebringe de til Drifts- og Forrentningsudgifterne medgaaende Beløb deels ved en efter Bygningernes Assurance-sum beregnet Afgift, som udredes med et større Beløb af de Huuseiere, der have Vandledning i deres Huse, deels ved en aarlig Betaling for hver Hane en Huuseier ønsker anbragt foruden den første, deels ved en efter den brugte Vandmængde beregnet Betaling for det Vand, der anvendes i industrielle Viemed, deels, forsaavidt den fornødne Sum ikke ad disse Veie indkommer, ved Ligning paa Formue og Leilighed. (See Mødet 3. December 1868.)

¹⁷⁸/₁₈₆₉. Man fandt Intet at erindre mod et af Havnecommissionen fremsendt Overslag over Havnens Indtægter og Udgifter for 1869.

Modet 3. og 4. December.

⁸⁰/₁₈₆₇. Fra Physicus Weiss var modtaget en Skrivelse, hvori han bestemt udtalte sig mod Planen til at forsyne Byen med Vand fra Sillistria Møllebæk, som formeentlig hverken kunde yde tilstrækkeligt eller godt Vand. I førstnævnte Henseende henviste han deels til, at Bækken enkelte